

EL SALLENT

Segons Enciclopèdia Catalana

Nucli de Sallent, la Garrotxa © FOTOTECA.CAT

Poble del municipi de Santa Pau, al sector oriental del terme, a la dreta del riu Ser, a la seva confluència amb la riera de Samariu.

Població: 54 h [2009]

És centrat per l'església parroquial de Sant Vicenç, que conserva elements de la seva primitiva construcció romànica. Esmentada al s IX, havia estat una cel·la del monestir de Banyoles. Passà el 1392 a la jurisdicció dels barons de Santa Pau.

Portal gironí

Masos de El Sallent

La parròquia de Sant Vicenç de Sallent, dintre el terme municipal de Santa Pau, és existent a l'any 866. L'església és romànica. Té dins del terme la capella d'Esparragueres¹. Pràcticament estava sota la senyoria de l'abadia de Banyoles. El terme parroquial té forma de T, inclou la vall d'Esparragueres i un fragment de la vall del Ser, amb el serrat del Monestir i el vessant nord de la vall de la Miana.

Els primers repobladors del terme d'aquesta parròquia es degueren instal·lar al lloc on hi havia la cel·la i l'església de Sant Vicenç de Sallent. Però aviat degueren aparèixer quatre o cinc llogarets (potser vilars?), llocs de poblament on segurament s'agrupaven diverses famílies: Corbs (documentat el 1017), potser també can Badia, can Batlle o Cases, la Torroella, Sant Miquel o Reixac.

Durant el segle XI o potser molt al començament del segle XII, es degueren fraccionar aquests nuclis inicials: degué aparèixer un Corbs d'Amunt i un Corbs d'Avall, un Torroella d'Amunt i un Torroella d'Avall i també, possiblement, un mas Nou (l'actual Mainau).

Posteriorment, en els segles XII, XIII i XIV van aparèixer de primer les bordes, com la de Bac de Guàrdia (actualment el mas de la Gòrdia), la de sa Rabassa i potser una del Pujol, i més endavant les masoveries.²

¹ Informació extreta del Repertori General de l'Arxiu Diocesà de Girona, de Josep M. Marquès

² El mas, el pagès i el senyor. Per Jordi de Bolòs. Ed. Curiel

<https://www.portalgironi.cat/index.php/masos-pairalies/masos-lagarrotxa/masos-garrotxa-spau/896-masos-elsallent>

Francesc Serés

acaba de publicar, 2020, La casa de foc, la novel·la amb què es va presentar a cara descoberta al premi Proa. Els 40.000 euros del premi són una inversió correctíssima, perquè l'obra de Serés té fusta de clàssic. El narrador de La casa de foc és un jove que després de divorciar-se s'instal·la a Can Mau, una casa vella a El Sallent, a la vall del Ser, a la Garrotxa profunda. Serés pren com a escenari de la novel·la un paisatge que no és literàriament verge. Eugeni d'Ors o Josep Pla i l'historiador Jordi Bolòs ja l'havien descrit o estudiat, però La casa de foc hi deixa una empremta fundacional.

Francesc Serés

Al llarg de la novel·la mantens un diàleg amb aquests autors. Del llibre de Jordi Bolòs dius que et recorda que compartir temps arreu del món és tan important com compartir l'espai a través del temps.

Vius amb la frustració que no ho podràs conèixer tot, però la pretensió de saber-ho tot és un impossible. I arribes a la conclusió que val més la pena investigar sobre un mateix lloc, on ja hi ha tota la informació, veure quines peculiaritats hi ha allà on vius, compartir en aquell espai una profunditat que és gairebé biològica, des dels volcans i els menhirs, que et connecten amb una història antediluviana, fins als nostres dies. Els mites originals d'un lloc et donen un pòsit, a la vall del Ser i a tot arreu. És trobar-t'hi.

Parles de volcans i menhirs, però La casa de foc és una novel·la amb una càrrega humana i uns personatges molt concentrats, començant per Jordi del Sol, que és un patriarca amb una sola filla, la Carmina, i una neta, la Mar. Quan parla de la seva relació amb tots tres, el narrador (en Mau) afirma: «Les distàncies han canviat tant que, si volem avançar, ja no cal anar més lluny, cal anar més endins». És una mica el que has construït en aquesta novel·la: «Un món petit que vol contenir tots els mons possibles».

